

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona	1	pesseta trimestre
Fora	1'25	id. id.
Estranger	1'50	id. id.
Un número 10 cèntims		

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

CORT-REAL 7-1.er

ANUNCIOS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin a la Redacció, se'n donará compte en lo Setmanari

Any 3.er

Diumenge 14 de Juny de 1896

Núm. 113

Als subscriptors

Se prega als senyors subscriptors de fora de Gerona que estàn en desoubert, se serveixin remetre l' import de la subscripció en sellos de correu o llibransas del correu mútuo.

SECCIÓ GENERAL

ABAIXÉM LO CAP

En va lluytaren nostres avis per la independència d'Espanya. Qui 'ls ho hagués dit, mentres durá la guerra de 1808 á 1814! Ab una bofetada haurían guanyat las galas á qualsevol que s' hagués atrevit á adreçarlos que á sos descendents de res los aprofitarian sacrificis que per la independència de la terra espanyola fent. Si; lluytaren per la independència contra Napoleón primer, mes no lluytaren per la verdadera independència del seu poble.

La may podían preveure que ab una ingratitude sens exemple los governants del Centre d' Espanya intencionaban prohibirnos de fer us de nostra parla pera comunicar nosaltres ab nosaltres, y que 'ns seria veu per utilitzar los avensos de la ciencia, sinó que deuen subjectar los á las imposicions d' altra rassa inferior á la nostra, pero més afortunada.

Los catalans y 'ls bascongats debèm sobrar dintre la nacionalitat espanyola. La nostra llengua, segons lo director de Telégrafos no és espanyola. Donchs extrangera. Una de duas: ó han de ser espanyolas extrangeras las llenguas. Y sinó, que serán?

Y essent las llenguas lo medi mes natural de comunicar-se, es evident que essent extrangera la parla també ho será l' home ab son cos y ab sa ánima; ab sas vicis y ab sas virtuts.

No obstant, lo que passa als catalans es la cosa més natural del mon.

Moltas classes de la societat catalana, ab l' afany de desposar y ab un egoisme esglayador, passen per totas las imposicions que venen de Castella. Ab tal de guanyar diner, sacrifican la dignitat de Catalunya sens recordar-se de sos semblants, y solzament s' exclaman devant un fort cop de fuét vingut del centre los records que han renunciat á sa nacionalitat per un plat de ventrísculas.

Quins cors més mesquins! Alguns industrials, després d' haver pertorbat l' enteniment de la gent del país, cridan contra 'l socialisme, contra lo que encara es pitjor, contra 'ls anarquistas, sense darse compte que si aqueixas ideas s' han desenrotllat en los tallers es perque ells han fomentat lo socialisme burocràtic en las altas esferas de govern. Si; las ideas anti-socials no han pas nascut en las fabricas sino en las academias y ateneos y, sobre tot, en los parlaments. En los tallers, entre la multitud, s' ha tractat solzament de plantejar las doctrinas del parlamentarisme. Per lo tant, no es únicament la classe obrera la responsable de sos actes, per més repugnants que apareguin, sino totas las classes que per son poder no han evitat lo que devian evitar, encarantse ab los poders públichs quan faltavan á sa obligació no extirpant los vicis que s' congriavan á dintre dels governs mateixos.

Si 'ls nostres antepassats lluytáren per la nostra llibertat é independència, hem de confessar que s' equivocáren.

Els alcansáren la gloria, Castella 'l profit de sos esforços y nosaltres la pèrdua de nostra propietat que se la menjan á forsa d' impostos. Als nostres fills los guanyá á morir en terras llunyanas pera rentar ab sa ganancia las malifetas dels empleats que ab una credencial dels governs de Madrid han provocat una guerra interminable que si Deu no s' apiada de nosaltres, será la ruina d' aqueix desditxat tros de terra que anomenan la España de los Reyes Católicos.

Avans d' acabar no podém resistir la temptació de dirigir un recort als industrials catalans.

Que pensin que poch temps avans de comensar la guerra de Cuba 'l Govern tractá de reformar los aranzels antillans, facilitant la entrada dels géneros dels Estats Units á la Gran Antilla en perjudici de la industria nacional, especialment la catalana y viscaína, y que 'ls centres industrials de Barcelona enviaren comissions á Madrid que semblavan los pagesos en temps d' axut quan fan pregarías per obtenir la pluja per la gracia de Deu, no adonantse que 'l pregar es propi del pobre necessitat. Ab aixó los industrials han demostrat que son rics en diners pero que son pobres d' esperit; que demanan per caritat lo que tenen dret d' exigir del Govern que sostenim.

Ja no s' pot concebir major falta de carácter.

Sembla impossible que gent que te diners de sobras doblegui la espinada davant d' un Cánovas y d' un Sagasta.

Catalunya no es esclava dels poders de Castella, es esclava també de las classes altas que la entregan á sos enemichs.

Tant lo poble catalá, com lo gallego y com lo basch tenen dret á la consideració dels demés espanyols, y si aquest dret no se 'ls hi vol regoneixer val més parlar clar.

Que se 'ns privi d' enviar diputats á las Corts; que s' suprimeixin los impostos, la contribució de sanch y demés càrregas; que se 'ns suprimeixin tots los drets y que se 'ns rellevi dels debers que 'l Estat nos imposa. Si tanta nosa fem que se 'ns llensi d' una vegada, que uns ó altres nos aprofitarán, y de segur nos tindrán més consideració que la rassa dominant.

R. P. y N.

(De La Renaixensa)

FORMACIÓ DE LA NACIONALITAT CATALANA

Conferencia donada en lo «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca», lo die quinze de Maig.

(Continuació)

Cosa de disset segles avans de la nostra era, uns cananeus trets de son pays per Josué y que no s' pogueren mantenir en lo baix Egipte, se corregueren per les costes africanes del Mediterrani fins á l' Estret de Gibraltar y junt ab libis, pobladors d' aquestes, abordaren á las platjes de la Turdetania fundanthi alguns establiments agricols é inaugurant en lo mitjdie d' Espanya la influencia semítica, que feren poch després preponderant los sidonesos, llenats de la seva ciutat de les costes orientals del Mediterrani pels Ascalonites, y dos segles més tart los mercaders fenicis de Tyr, que colonisan á Cadiz y molts altres punts d' Andalusia, se extenen per l' interior de la Península y ocupan Ibiza, la més petita de les illes Balears. Navegants y metallurgistes los fenicis y adelantats en cultura exerceixen entre 'ls ibers un agran influencia civilisadora comercian per totes les costes mediterrànies d' Iberia y ensenyan á sos habitants l' alfabet. Del seu pas per la Iberia oriental ne quedan molt poch rastre, poguentse assegurar que no s' hi establiren com en la meridional, d' una manera permanent. En ella y per lo tant á Catalunya no representan un element colonizador, sino sols civilizador, essent per lo mateix poquíssima la influencia que exerciren en las creencies, en las costums y en la llengua dels habitants del pays. Los feren adelantat probablement en los arts industrials introduhint la explotació y us dels metalls y en los arts mercantils desenrotllanthi la nevegació.

Un cambi radical en lo modo d' esser de la antiga Iberia produhí de set á vuyt cents anys avans de la vinguda de Jesuchrist, la invasió y establiment en la Península dels pobles Celtas ó Gallichs, pobles com los ibers de rassa arya. Entraren los Celtas per las depressions dels Pirineus occidentals y segurament també per Canfranch, deixant entremitg als vetustíssims vascons y arrollant per complert als ibers desde Cantabria, trayentlos de les costes oceàniques y terra endins fins al nord d' Andalusia. Més numerosos ó més aguerrits los ibers del centre d' Espanya lluytaren fermament ab los invasors, acabant per juntarse uns y altres, donant lloch á la formació d' un poble mestis, anomenat pels antics celtiber. En lo Norest y costa oriental de la Península no conseguiren los Celtas establirshi, quedant ocupada exclusivament com

avans per pobles ibers, los quins, aumentada la seva població ab los fugitius dels celtas, se vegeren obligats á passar los Pirineus y exténdres per las terres de la costa del golf Ligústich fins á les boques del Ródano. L' element celtich no té per consegüent á Catalunya cap importancia ni hi exerceix cap influencia.

Tot lo contrari succeheix respecte dels Grechs que en los seté y cinqué segle avans de la nostra Era fundan á Roses y á Sagunt, á Empuries, á Denia y altres poblacions en la costa ibérica del Mediterrani, y á Menace tocant ja á las colonias fenicis d' Andalusia. L' influencia civilisadora per ells exercida entre 'ls ibers del Norest d' Espanya, encara que per tothom regoneguda, s' ha volgut reduhir per autors de nota á molt estrets limits suposant que fou tot seguit supeditada per la dels Cartaginesos y que no ha deixat en lo pays quasi rastre. No es aquesta ocasió de discutir un punt tant interessant pera la nostra historia, pero permeteume fer observar que la derrota de la marina dels focis y marselesos á Alalia l' any 543 antes de Christo, no pogué portar per consegüencia, com s' afirma, la anulació del poder helénich en les costes espanyoles, ni la destrucció de las colonias qu' els marselesos en elles tenían, puig feya solzament cinquanta set anys que Marsella havia sigut fundada y les seves colonias d' Espanya, si existían, devian haver sigut fundades ab posterioritat, no essent per lo mateix possible la anulació d' un poder y d' una influencia que tot just se podia comensar á formar. Per altre part, totes las noticias d' aquestes colonias y tot los monuments que justifican la influencia grega, tant en lo mitjdie de Fransa com en lo Norest y Est d' Espanya, son posteriors á la batalla d' Alalia y no se'n hi troban que justifiquin la suposada influencia y preponderancia dels Cartaginesos; la quina, si existí, degué ser de molt curta durada. Los grechs no solzament introduhien l' us de la moneda á Fransa y á Espanya, sino que las primeres monedes batudes pels galos son imitacions de les de Marsella y de les de Roses y las primeres monedes encunyades pels ibers d' Espanya son imitacions de las monedes de Empuries, passant de quaranta las poblacions ibériques qu' imitaren lo numerari emporitá molts anys antes de la vinguda dels romans á Espanya y en los temps en que se suposa predominant per tota ella la influencia cartaginesa. Además, de la influencia grega á Catalunya ne donan testimoni las paraules d' origen grech que conserva la llengua catalana y si escassíssimes son las inscripcions gregues trobades á Espanya, igualment ho son las púniques y las fenicis, sense que s' hagi ocorregut á ningú ferne un argument pera negar ó disminuir la influencia d' aquets pobles en certes regions de la Península.

La influencia cartaginesa á Espanya s' inicia poch després de la destrucció de Tyr per Nabucodonosor l' any 574 antes de Christo, per quin motiu decaigué á Espanya lo poder dels fenicis que, atacats en sa ciutat de Cádiz pels Turdetans, demanaren y obtingueren l' auxili dels fenicis d' Africa, los Cartaginesos. Desde llavors mantingueren aquestos en la Península la influencia semítica y procuraren contenir la grega que s' anava extenent costa avall. Pero, les llargues y porfiades guerres que per espay de trescents anys hagueren de sostindre los Cartaginesos pera possessionarse de las illes occidentals del mar intern y sobre tot de Sicilia, no 'ls hi permeteren posar especial atenció en l' augment de sos dominis espanyols, de modo que fins l' any 237 de la nostra Era, en que vingué Amilcar Barca, poch havian avansat en aquest sentit. Los Barkidas en curt temps extingueren lo domini cartaginés endintre la Península y ab la fundació de Cartagena, la nova Cartago d' Espanya, transportaren lo foco de la influencia semítica desde las costes meridionals á las orientals d' Iberia, fent regular en ellas cap al Nost la influencia grega y amenassant lo pervindre de las colonias gregues més septentrionals.

En sa consecuencia, aquestas buscaren la aliansa de Roma, que en lo tractat de pau fet ab los cartaginesos l' any 226 les imposá la condició de no passar á n' aquesta part de l' Ebre y de respectar á las colonias gregues que, com Sagunt, estavan al mitjdie d' aquest riu. Rompé Anibal lo pacte apoderantse de Sagunt, atravesant l' Ebre, lo pays comprés entre aquest riu y lo Pirineu, les Galies, los Alps y cayguent sobre la mateixa Italia, per quin motiu los romans vingueren á Espanya, l' any 218 antes de Christo, ab lo objecte de combatre y treuren als cartaginesos com ho feren, pero quedantshi ells y convertint á Espanya en una provincia romana, no sens tenir de vencer la resistencia del pays, quina conquista no quedá completada fins més de dos cents anys després, ab la derrota dels Cantabros per August.

La situació d' Espanya, quan establiren en ella los romans la seva dominació, era, donchs, la següent. En les vessants occidentals dels Pirineus fins al Atlántich y baixant al Ebre, vivían lo

Vaschs, relíquies de primitius turanis, de llengua aglutinant poch influbida per elements semítichs y arys. En les vessants dels Pirineus orientals, correntse bastant endintre d' aquesta cordillera y extenentse per l' Est y Sud de la Península habitavan los ibers, de rassa y llengua aryes, vinguts a Espanya en la edat prehistòrica. La costa septentrional y occidental del Atlàntich extenentse al interior al Noroest y al Oest estava ocupada pels Celtes, arys també de rassa y de llengua pero d' Estat social molt diferent del dels ibers, que vingueren a Espanya molts segles després d'aquestos y en època ja coneguda històrica. Y tot lo Centre de la Península, pujant potser cap al Nord entre 'ls Celtes y 'ls Vaschs y entre aquestos y 'ls Ibers, lo ocupava una subrassa formada per una barreja d' ibers y celtes, a la quina anomenaren los antics *celtibèrica*. Quatre son, en conseqüència, les gens que formavan la basa de població de la Península: los Vaschs, los Ibers, los Celtes y los Celtibers.

Los elements externs que sobre aquesta població havian influhit eran principalment los semites y los grechs. Los semites asiàtics y africans, sobre 'ls ibers del mitgdie, 'ls celtibers del centre y 'ls celtas del Oest: los grechs, europeus, sobre 'ls ibers del Est y del Norest. Los cananeus, fenicis y cartaginesos representan en las regions senyalades un gran element colonisador y en elles, y en les restants ab més ó menos intensitat, un element civilisador; la acció de la seva influencia fou poderosissima puig durá prop de quinze segles, desde 'l disset al segon avans de la nostra Era. Los Rodis, Sazyntos y Focis, representan en les regions corresponents més un element civilisador que un element colonisador, ja que foren en curt nombre los que a Espanya s' establiren, y la acció de la seva influencia, encara que enèrgica, fou menos intensa, puig s' exercí solament per l'espai d'uns quatre cents anys. Fou aixís mateix menos extensa que la semítica, ja que's concretá quasi exclusivament als ibers orientals y septentrionals, neutralissant la poca que 'ls últims hi havian exercit, contenint la seva expansió. Aquestas dos influencias produhiren entre 'ls ibers del Nord y del Sud d' Espanya notables diferències.

La divisió de la antiga població d' Espanya en quatre grupos principals, y la subdivisió de l' iber en dos per les diferents influencias externes qu' experimentá, resulta no solzament del estudi dels autors antics sinó també del dels monuments que d' ells han arribat fins a nosaltres, dels quins los més indubitables y los mes numerosos son los numismàtics. L' estudi de la numismàtica ibèrica, a més de donar testimoni de la influencia grega en la part oriental d' Espanya y de la influencia semítica (lybica, fenicia y púnica) en la seva part meridional, mostra tipos diferents segons sian las monedas batudas per pobles ibers, per pobles celtibers, ó per pobles celto-vaschs, presentant variants de consideració en les encunyades per pobles situats dintre'l radi de la influencia semita. Lo tipo propi de les monedas ibèriques, es la testa afeitada y lo genet portant una palma; lo de les monedas celtibèriques, la testa ab barba y cabells crespats y lo genet ab llansa; lo de las monedas vasco-cèltiques, la testa igual a les celtibèriques y lo genet ab dart ó ab espasa; aparexent tipos y lletres diferents en les de pobles de Murcia y Andalusia y un alfabet completament distint en las d' Obulco (Porcuna?), úniques escrites com les fenicies de dreta a esquerra.

Cap d' aquestos grupos, exceptuat pot ser tant sols lo vasch, formava, ni hi ha memoria de que hagués format may un sol Estat, sino que al contrari, tots ells estavan dividits en un gran nombre d' Estats, coneguts cada un ab nom diferent, nom que pera la major part nos ha conservat la historia. Los que hi havia al temps de la vinguda dels romans en lo territori que més tart ha sigut Catalunya, eran: los Ibergavonis situats a una y altre banda de l' Ebre prop de la costa, los Cossetants, seguint aquesta fins al Llobregat, los Laitans de dit riu al Tordera, los Indigets d' aquí 'ls Pirineus, y seguint faquestos los Cerdans y 'ls llergets: al mitg quedavan los Aussetans, los Castellans ó llans, los Laketans y los Kessetans.

Tampoch hi ha memoria de que aquestos pobles units haguessen format un sol Estat: de modo que la unitat geogràfica de la nostra Península no s' havia traduhit may en una unitat política, en un sol Estat. Però 'ls grechs quan l' anomenaren Iberia ho feren ab relació a sos pobladors los Ibers, y com aquestos s' extenían més enllá dels Pirineus, alguns geógrafos grechs fan comensar la Iberia, no en aquesta cordillera, sinó en lo Ródano, de conformitat ab lo que testifica la arqueologia que 'ns mostra monedas ibèriques encunyades a Roselló, a Narbona, a Beziers y altres viles de la costa del golf de Lió: y perxó també lo nom d' Spania, país *llynjá* lo donaren los fenicis tant solzament a la antiga Turdetania andalusca, havent sigut los romans los que l' aplicaren a tota la Península, no faltanthi quins dels seus escriptors l' anomenan en plural *Hispaniae*, com pera indicar que n' hi havia més d' una.

Torném a anusar lo curs de la nostra narració: Cosa de dos cents anys necessitaren los romans pera vençre la resistència que a la seva dominació en la Península oposaren los diferents pobles qu' aquesta ocupavan, y més n' haurían necessitat, si es que ho haguessen aconseguit, com alguns dels seus historiadors regonexen, si aquestos pobles haguessen sigut un sol y no pobles distints fraccionats en estats diferents. La resistència tingué sempre un caràcter circoscrit, fóu més ó menos parcial, desde 'ls temps d' Indibil y Mandoni al de les guerres Cantàbriques. Los axecaments mes generals foren lo qu' acapdillá Viriat y 'l que promogué 'l romá Sertori. Y es perque 'ls habitants d' Espanya no pertanyían a una sola nacionalitat, sinó a nacionalitats diferents, estranyes les unes per les altres, sense territori propi cada una é

ignorant moltes, pot ser, fins la existencia de les altres. Durant aquest llarch espai de temps, los romans havian anat creant establiments militars en tot lo territori de la Península, la havian creuada de camins també militars y s' havian atret a molts pobles pel temor de ses victories.

JOAQUIM BOTET Y SISÓ.

(Continuará)

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT.—*Sessió del dia 10 de Juny* (2.ª convocatòria)—Reunits 5 concejals baix la presidència del tinent d' alcalde don Benet Vallés se aprobá l' acte de la anterior.

Lo senyor Vallés en breus y concisas frases protestá en nom de Gerona del criminal fet acorregut a Barcelona lo diumenge últim, acordantse enviar al Ajuntament de la capital de Catalunya un telegrama de condol y oferiment.

S' aprobaren comptes per pessetes 93.

La Junta organitzadora del certamen que celebrará per las festas del Tura el Centre Catalanista d'Olot ha quedat constituída de la següent manera:

President don Jaume Lacot, **Vis-president** don Jaume Soler, **Vocals** don Jaume de Trinxeria, don Elias Vidal, don Joseph Berga y Boada, y **Secretari** don Celestí Devesa.

—Hem rebut lo numero 83 de la Revista quincenal ilustrada *Las Misiones Católicas* que conté notables treballs y preciosos grabats.

—La indignació produhida pel horrendo crim comés a Barcelona diumenge últim ha sigut gran y de nou s' ha vist la necessitat que hi ha, no tant sols de reprimir ab lleys especials aquesta mena de delictes, sino de crear un cos de policia especial pera perseguir als enemichs de la societat, y evitar se cometin nous atentats. La circumstancia de recullirse a Barcelonagent de tots indrets fa que entre ells hi vagi també lo dolent, y aquesta es la causa de que se hagin repetit ab mes frecuencia fets, com el del Diumenge que produhien tant esglay.

Aixó s' ha aprofitat per alguns per parlar de Barcelona y de Catalunya com un poble mitj salvatge, y de denigrarlo fins al extrem de assegurar un corresponsal de un periódich madrileny de gran circulació que tots los obrers catalans son anarquistas. Nosaltres protestem de tal imputació, donchs si entre ells ni pot haber alguns, molt poch, de ideyas exaltades, la honradés dels mes es per tothom reconeguda. Parlin per nosaltres los autors dels criminals fets que per desgracia han succehit a Barcelona y vegin quants n' hi ha de catalans.

—Fins el dia 25 del corrent estarà de manifest en les araldies de Cassá de la Selva, Sn Sadurn, Cruilles y La Bisbal los expedients instruits pera la construcció de la carretera de Riudellots de la Selva a La Bisbal, pogueuse fer reclamacions sobre el tractament convenient baix el punt de vista dels interesos de la localitat ó regió a que efecte la via y de la clasificació ú ordre de dita carretera.

—Dimars vinent, dia 16, acaba el plasso d' exposició del padró de cédulas personals.

—Lo senyor Governador civil interi don Narcís Rigau ha donat ordres terminants pera que 's persegueixi la prostitució clandestina que tant increment havia pres en aquesta Ciutat. Nostre aplauso al senyor Rigau.

—Nostre estimat consoci lo conegut propietari don Ramón Matas y Rodés acaba de perdre al més gran de sos fills víctima de rápida malaltia. Rebi nostre distingit amich y sa familia la expressió de nostre sentiment.

—La companyia que actua en lo Teatre Principal ha obert un abono de tres funcions donantse avuy la última. Aquesta setmana ha sigut posat en escena lo hermós drama de nostre distingit amich y patrici don Joaquim Riera y Bertrán *La hostalera de la vall* que fou molt ben interpretat.

—Sense que sigui de planyer el més petit incident s' han fet ab tot lluhiment las professons del Corpus en aquesta ciutat, que han sigut totas molt concorregudas.

—Aquesta setmana s' han vist en lo Congrès las actas de Olot La Bisbal y Sta. Coloma essent proclamats diputats los senyors Llorens, compt. del Villar y Muro y Carratalá.

—Hem sentit a dir sense que poguem respondre de la veracitat de la noticia, que dintre poch se portarán a cap en el Teatro Principal, importants milloras, que 'l convertiran en un dels primers en la seva clase.

—Sembla que a no tardar tindrà lloch la ceremonia de consagració de la nova abadesa d' un dels convents d' aquesta ciutat. S' están fent ja 'ls preparatius que revestiran gran solemnitat y es cosa de molts anys no vista en aquesta ciutat.

—**FIRAS Y FESTAS.**—**Firas.**—No n' hi ha cap en la vinenta semana en la comarca.

Festas majors—Dia 21 Camprodón.

—**J. LLINÁS Y C.^a—BANQUERS.**—**Ciudadans, 16.**—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran comptes corrents ab interés.

—**CASA D' ESTALVIS DE GERONA.**—**Ciudadans, 16, 1 Llebre, 2.**—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dious y dissaptes de 9 a 1 y 'ls diumenges de 10 a 12.

Pera les devolucions los matexos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres detalls.
L' UNIÓN AGRÍCOLA, INDUSTRIAL Y COMERCIAL.—**Emissió de 20.000 accions de 125 pessetes una.** En les oficinas de la casa de banca J. Llinás y Companyia, queda oberta durant las horas de despatx que la mateixa té establertas, la suscripció a les espressades *Accions*, y se proporcionan los prospectes y demés

VARIETATS

UN POBLE BEN AVINGUT

(Acabament)

La ley municipal y 'ls pressuposits y las trabas gubernativas, ab que están lligats de mans y peus los Ajuntaments privavan moltas vegadas a la gent del nostre poble de portar a cap alguna millora necessaria ó de fer una obra bona. A fi d' evitar aixó, van reunir-se 'ls de més cabals y van fer un fondo pera constituir la Companyia que 'n diuen de la Carn, que compra remats de bens y explota la venda de la carn al poble ab la condició d' aplicar tots los beneficis a milloras y obras bonas, sense intervenció económica gubernativa de cap mena. Y aixó lo dia que convé plantar arbres a la riera, ó be compondre tal camí vehinal, ó fer alguna obra a Casa de la Vila ó a la Iglesia, ó be lliurar de la quinta algun bon noy puntal de crisa seva, sense necessitat d' expedients enfadosos y d' entrabanchs administratius, s' arregla tot ab los fondos de la Carn; y si aquestos no bastan no falta may algú, lo mateix batlle si a má vé, que avansa lo que fa falta respondentne aquella Companyia. Cal fixarse en la significació y trascendencia d' aquesta institució catalana que, per si sola, seria capás de lliurar als nostres Municipis, en revolts cassos, de la má feixuga y viciosa del Estat.

En lo nostre poble no hi ha pobres; tothom, qui més qui menos, treballa y menja. Y si la desgracia o la malaltia cauhen impensadament sobre una casa privantla de lo més necessari, may falta la bona ánima que 's cuyda de cubrir la necessitat. Y si la pena s' allarga massa, lo senyor rector desde la trona, després de publicar las missas dels diumenges, diu senzillament:—Germans, are 's passarà la bacina pera una casa necessitada.—Y totseguit surt l' escolá major y desde 'l peu del altar major exclama, ab veu ben alta.—Caritat, germans, per una necessitat.—Y aixó basta; y tots, grans y xichs, deixant part de sos cabals a la bacina, portan per má del senyor rector lo desitjat consol a la casa atribulada, lo remey pots. de la malaltia, l' allunyament de la miseria pavorosa.

No son certament la Iglesia y 'l senyor rector los que menos han contribuhit y contribuheixen, com es natural, al benestar del poble, d' acort sempre ab las autoritats civils, més cada hu desde casa seva ab plena independència. Justament no fa gayre que ha sigut corretejida pel senyor rector una perturbadora intrusió de poders, causa dels derrers disgustos sérios que hi han hagut al poble correcció que, per la forma de graciosa discreció ab que fou feta, no puch resistir las ganas de contarla.

Per rutina, gens fonamentada en cap dret consignat, cada any per Nadal anava una comissió d' obrers y regidors a exigir comptes al senyor rector del esmersament de las cantitats fetas en la Iglesia. Lo senyor rector rebé la visita preparatoria d' un dels de la comissió y va respondreli tot fresch:—Be, ja veurás quinas caritats has fet tu aquest any? Del esmersament d' aquestas estich disposat a donarten compte, de las altrás no. Y digas als de la comissió que no 's descuydin de portar la llista de las caritats que cada hu hagi fet, perque de les demés me 'n cuydo jo.—Es inútil dir que la tal comissió aquell any ja va fer campana. Y que ja no se n' ha parlat més.

Un altre dia, una dona manifestava, d' aquellas que sembla que tingan totas sas feynas a la iglesia, va anar al senyor rector ab lo *cuento* de que l' altar tal estava molt descuydat;—Noy—va dir lo senyor rector a un escolá que passava—portam lo barret y 'l manteu.—¿Ahont vol anar senyor rector?—preguntá la dona tota esglayada.—Pensava arribarme a casa teva a veure si tens los llets fets y la pisa neta. Com que veig que tu 't cuydas d' aquí, jo 'm cuydaré de casa teva.—Y a la pobre dona ja l' han vista prou per la iglesia com no sia per anar a missa.

Per fi va compareixe un dia a la rectoria un obrer tot serio y *malmandat* a recriminar al senyor rector per la independència ab que tractava las cosas de la iglesia.—Mira noy,—va respondreli aquest—avans lo senyor bisbe enviava pels pobles rectors que tinguessin temor de Deu y temor dels homes; pero are 'ls h envia que no tingan més que temor de Deu. Y tira pel cap que vulgas.—L' obrer va entornarse ab la cua entre camas, y desde allavoras la pau y la tranquil·litat regnan en lo poble y las relaciones entre aquella *Iglesia* y aquell *Estat* no poden ser més satisfactorias.

Y acabo aquí. No 'm sembla be anomenar lo poble de que 's tracta ni publicar los noms dels meritssims senyor rector y batlle, jutje de pau y secretari, de primer perque ningú puga pensarse que l' objecte d' aquest article sia 'l de fer reclams que ni jo sé fer ni 'l objecte están las cosas y ells necessitan, y segonament perque, tal com están las cosas y 'l Estat com entenen l' art de governar los senyors forasters que l' Estat nos envia pera 'l cas, encare n' podria parar perjudici a aquell poble y a las autoritats de que 's sabés lo tino ab que saben gobernar-se y lo be que saben enténdres.

E. SUNOL.

SECCIÓ LITERARIA

LO CEGO

Ningú sabia d' hon era. Pudé ni ell ho va saber may. Corria l' mon acompanyat d'un gos magre, mort de fam, que l' guiava per tot arreu ab un istint particular, ab carinyo de bestia que després de molts anys d' estar ab l' amo arriba fins á formar part de la familia, endevinant las penas y las alegrías y ab ellas s' entristeix ó s' alegra, posant tota la expresió que puga tenir un animal en los ulls—uns ulls que penetran, miran ab intenció, reflexant la corrent instinctiva que s' estableix dins la bestia al sentirse ferida per las sensacions que s' traslluheixen en sos amos ó senyors.

—Aquest animalet, calavera coberta de pell arrugada, era qui li feya de guía compartint ab ell totes las amargors que trobavan anant pel mon captan un boçí de pa per tots dos. D' ahont l' havia tret? De quan li feya de company? No n' tenia memoria. Son passat era tant obscur que en son revell á voltas, volgüent recordar, s' hi agombolavan ideas y més ideas, fantasías y reflexions records y més records, pro may cap d' aquestas cosas tenian una resolució ferma perque en totes hi faltava un raig de llum que las aclarís, un moment de vida, una clariana de mon y aixó no existia; los ulls eran foscos, quiets, morts y no portavan á l' ánima cap sensació que las ferís ab lo brill de la llum. Prou acostava las sellas volgüent penetrar quelcom, més era impossible, la foscor interior era pesada, impenetrable, com si en son front hi tingués una planxa de ferro d' un gruix incalculable que l' separés per complet del mon que no coneixia y no sabia acabar-se d' imaginar.

Son passat, son present, son pervindre: tot era fosch. Com si tota la vida hagués dormit en un somni pesat y llarch, confos com las tenebras, com la nit, la nit en que sempre havia viscut. ¡Un somni tota la vida! Una existencia que s' escorra somiant, veyentho tot dins la fosca, com se traduheix un somni pe los sucesos qu' un ha passat. Axi no sabia, ni sabia formar-se idea de cuan comensá l' somni, ni de com aná desarrrotllarse dins aquella fosca eterna. No mes recordava pasatges d' aquells més marcats que somiant també quedan y l' endemá un los veu com si un los palpés. Axi li passava; pro aquets pasatges, aquestas creacions de la fantasia endormiscada que al dia següent comouen ó alegran, á n' ell se li reproduhian d' altre manera. Tot li eran pensament é ideas may formas, perqué la idea de la forma no pogué entrar en son servell ab la potencia de la línea animada, sinó boyrosa, indefinible, com lo recort vago d' un dolor passat, fosca, confusa, relliscosa com un' esfera que no hauria sabut com aguantarla ab las mans.

¡Qué trist ser cego! Viurer dins fosca cambra sens que ningú á endolcir las tenebras ni lo mes petit raig de llum d' una llantia que s' apaga! ¡Que trist, que trist y pesat correr pel mon pobre y en plena nit! Si la nit en que te de passar la vida un cego no li desvetllessint ab somnis que volen traduhir lo que passa al mont, á l' altre part dels ulls morts, es vritat que no seria viurer, pero, per ell no seria tant trist. Perque així no anyoraria unas cosas que no pot conceixer, no regiraria son cervell volgüent endevinar una forma que pot fersen cárrech. No valdría capficarse ab l' idea de l' calor que no pot compendre, no s' marejaria volgüent endevinar distancias que no sab que son, moviments que no pot veurer, cels que per ells estan privats de sol, de lluna, d' estrelas, de resplandors matinals, de claros de posta. No patiria per res del mon perque no hi viuria ó fora igual que no hi visques. Sa vida no seria etern suplíic sino dolsa dormida, tranquila, sens pesadillas, sens somnis ni sensacions. Seria una mort en vida mes passadora que la del sort que viu en etern silenci, que la del mut que no espresarse, mes, per viurer mort valdría més no haver nascut.

Aixó pensá ell y fou lo que després de m. lts y molts anys d' anar seguint al gos, comensá á filtrarli en son magí com si lo gotejar de l' aygua l' foradés y li anés ficant tots los records de sa vida y veyá clar que en aquest mon no hi havia fet res ni n' havia pogut traure res, per que no l' havia vist, no mes l' havia merit á sa manera, fosch y trist no capint lo fi, modelant ab la terra granosa y bruta que li proporcionava sa vida passada, y sovint se deya:—Pobre y cego! ¡Perqué?—y li venían ganas de mätarse pro no sabia com ferho y anaba seguint al gos que l' portava sempre pel bon camí, apartantlo del perill tirant de la cordeta de cada vespre quan comensava á entrar la nit l' acompanyava á xopluch á una pahissa d' una masía y allá los dos se partian las tristas engrunas que l' mon las havia donat. Després se durmían l' un ben aprop de l' altre demunt la palla, tremolant á l' hivern, suant al istiu perque l' cego no sentintse l' animal aprop semblava que la vida li fugia y per aixó may deixava la corda que portava lligada á la ma dreta com un grilló. Tots dos se dormían y junts se desperdavan cada matí y avans d' anar á la feyna lo cego s' entretenia en reseguir lo cos migrat del goset, que contén saltava remenant la cua, llepant la cara d' aquell privat de veurer mon.

Un dia estant aixís pará los mohiments d' un y al altre, un can apagat que sortia del mas y bibrava á fora los sons que fugían per l' inmensitat, frescos y alegres com matinata de maig. Era una dona que al compás del balandreix del bresol cantava perque son fill s' dormís y la cansó melodiosa, plena de sentiment, s' escapava en notas tristas y alegres que anavan á ferir lo cego quin ab mirada incerta com la del nen que vo-

lian endormiscar, aixecava l' cap y parava l' orella cap al lloch d' ahont venia la cansó dibuixantse en son rostre una expresió de sufriment anguniós. Las tenebras l' oprimían, sentia sa desgracia en tota sa inmensitat, sentia una fredor en tot lo cos com si se li gelés la sanch y volia veurer, volia veurer lo mon, á la que cantava, volia esparrecarse ls ulls y no podia... al fi apretá l' gos fort com si volgues buydar tot un mar de carinyo y passió que no havia pogut donar y acostantlo á sos llavis lo besá no sabé ahont y s' posá á plorar. Aquells ulls sechs y frets á tot lo del mon rajaren gotas amargas que recordavan tot un passat confós, tot una vida incompleta, esborrada, un drama vist entre bastidors, un cuadro rascat ab la ganiveta que ha fet desapareixer los gruixos de color y las tintas de méns relleu un dibuix de carbó sense fixar que l' vent ha escampat la pasta, un dia de boyra sense detalls.

Lo gos veyent l' expresió de dolor que la cara del vell prenía s' aixecá dret y tirá de la corda, mes lo cego restava quiet plorant. Havia de plorar pensant ab lo que era l' mon, ab l' idea de que se'n havia format y no podia esplicarse. Pensava en tot llavors y en confusió passaren los records pel servell, com una cadena trencada de tant en tant, com una vida pasada entre bascas y desmays. Lo gos tirava pero l' cego no volia aixecarse y coneguent la bestia lo que son amo sufria, com si volgues que no patís tan, se posá á tirar ab mes forza volgüentlo traure d' allá y lladrava llas-timosament com si l' toch de campanas ferís sas orellas fentlo esgarrifar. Llavors lo vell s' aixecá seguint al animalet que com sempre quan se trobavan en bon camí saltava afalagant al vell. Pro aquest no caminava com los altres dies pensant que ja tenia bon companyó sinó que adelerat s' avansava massa y ensopogava perque no sabia lo que si feya y son magí trasbalsat rodava, rodava emprés per la desgracia de tot' una vida pasada, vista llavors dins la claror boyrosa d' un cervell que no rep llum. Caminava capficat d' esma, y l' gos coneguentho doblava las caricias, lladrava de tant en tant, saltava, y á cada salt que donava posava las potes fins als genolls del vell. Mes aquest no n' feya cas, no més pensava ab sa desgracia y absorvit ab aixó seguía ab lo seny arrugat, las cellas juntas, la cara concreta, plena de sofriment y recordava l' escena del matí, y volia refer la cansó fresca y bibrant com allavors, dolsa tal la cantava la dona, aquella veu que l' ferí de plé y li feu sentir lo fret abandono en que s' trobava l' mon, pero la primera impressió d' aquell goig ja havia fugit y no mes la recordava vagament, així, com lo redolar de las campanas quan son lluny y semblan ecos que sortint de las tenebras infinitas que s' van apagan insensiblement, se fonent, enmudeixen y morent aufegadas en la quietut de la nit. Patia y son dolor no poguent trasluhirse en sos ulls morts, s' escampava per la cara y fins en son cos, donantli un ayre de decahiment que may l' havia tingut. Per aixó l' gos saltava cansantse l' costellam debilitat y lladrava alegre com si no hagues vist al cego de molt temps.

Axó fou causa de que anant etsarat guies sens pararse en lo camí quant de sompte s' pará en sech y reculá espantat.

Habia vist l' abim; hi acava de caurer y d' ell volia trauren al amo reculant, mes lo cego avansava imbuhit per una idea. Lo paro del gos, sembla l' enllaugeris de la pena que passava y com si una idea lluminosa entrés en son cap caminava decidit. Lo gos veyent lo perill se li aferrava á las camars arreconantse y lladrant fort, pro l' vell no n' feya cas, un pas mes y avant. Lo gos lluytava aixecant lo cap com si volgues ensenyarli lo fondo de l' abism y lo vell que no l' veyá pensava y ai pensat tirava anant empenyent al gos que no volia avansés més, fins que l' cego enrabiab li pegá una cossa que l' feu apartar somiant. Aquí l' vell avansá mes pro no caminá gayre.... li faltá terra y com una bola de cotó voleyá dins l' abism emportantse l' gos que encare prová de tirar la corda mes hagué de seguir y moriren trinxats tots dos, demunt un pedrescall de rierenchs.

JOSEPH BERGA Y BOADA.

Olot Janer 1896.

L' ENAMORAT

A En Lluis Perich

Avuy lo rector á missa á un parell ha amonestat y un «mal llamp!» á flor d' uns llavis plens de rencor, ha apuntat.

Lo primer que ix de la Esglesia miráulo bé, es un minyó que les comes li flaquejan com si tremolés de pó.

Es en Jan, lo més bon mosso de tot l' entorn, lo més brau. Lo treball li omplena l' ánima, y de la feyna es l' esclau:

No pensa ab festes ni balles, de noyes may ne sab res: surt de la missa al diumenge y hata al vinent no s' veu més.

Ningú li mira la cara; l' amo sols li veu les mans que de tant belles y dures semblan fetes per gegans.

May li ha fallat cap pitrada,

qu' allá hont planta l' coll en Jan val per deu, y es feyna llesta, per més que n' tinga al devant.

Pergó l' estima sa colla, sa colla sols, ningú més: ells ab ells prou que li diuen: —Com tu no hi ha carbonés.—

Axó plá que se li n' dona que l' vulgan ó no alabar: no sab ni entent perque ho diuen; l' orgüit per ell ha de nar.

Mes are qui l' conexía bèn cert no l' conexerá; de valent s' ha tornat feble que ni menys pot caminá.

Miréu, al sortir de missa porta los ulls á mitx cap: no vulgam saber hont mira donchs es bèn cert que ell no ho sab.

Seguimlo sols y escoltemlo com trastocat va enrahonant, ¿sentiu?—No ho vull de cap modo, no potser, no s' casarán.—

¡Pobret! lo rector á missa á un parell ha amonestat: A n' ell li cou y s' trastoca; compadim l' enamorat.

P. ROCA Y JORDA

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

- Diumenge 14.—S. Basili lo Magno b. y dr.
Dilluns, 15.—Sts. Vito, Modest y Crescencio mrs.
Dimars, 16.—Sts. Francisco de Regis cf.
Dimecres, 17.—Sts. Manel, Sabel é Ismael mrs.
Dijous, 18.—Sts. March y Marcellá mrs. y s. Amando.
Divendres, 19.—Sta. Juliana de Falconeris vg. y sts. Ger-vasi y Protasi mrs.
Dissapte, 20.—S. Silveri papa mr.—Estiu

QUARANTA HORES.

Avuy se troban en la Iglesia del Mercadal.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del die 13 de Juny

Table with 3 columns: Especies, Mesures, Pesetes. Lists various goods like Blat, Mestall, Ordi, Segol, Civada, Besses, Mill, Panis, Blat de moro, Llobins, Fabes, Fabó, Fassols, Monjetes, Ous.

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 13 DE JUNY DE 1896

EFFECTES PÚBLICHS

Table with 2 columns: Description, Price. Includes Interior, Exterior, Amortizable, Billets hipotecaris.

—ACCIONS—

Table with 2 columns: Description, Price. Includes Banch Hispano Colonial, F. C. de Tarragona á Barcelona y Fransa, etc.

—OBLIGACIONES—

Table with 2 columns: Description, Price. Includes F. C. Almansa València y Tarragona, T. B. á F.—6 por 100, etc.

—CUPONS—

Table with 2 columns: Description, Price. Includes Cubas, per 100 Exterior, Interior y amortizable 1.º de enero 1896, etc.

—GIROS—

Table with 2 columns: Description, Price. Includes Franchs.—8 dias vista, Lliuras esterlinas.—90 dias vista, etc.

Telegrama de la casabancaria J. LLINÁS Y C.ª.—Gerona.

Establiment tipogràfic de Manel Llach.

Ferreria Vella 5.—Gerona

SECCIO D' ANUNCIS

SUCURSAL JUNCOSA

13 Plassa de la Constitució 13,
Gerona

DESPATX CENTRAL
10 FERNANDO VII 10
BARCELONA

Aquesta antiga y tan acreditada casa se dedica unicament al comerç de XACOLATES, SUCRES, CAFÈS y THÈS.

Reb directament los llegítims sucres de la isla de Cuba, els cafès de Puerto-Rico HACIENDA, MARTINICA, MAYAGUEZ, MOCA Y CARACOLILLO de CEYLAN; de a qui el gran consum qu' es fa d' aquets articles. Aquesta casa torra diariament lo café y se distingeix per la qualitat y puresa d' ell. Recomana que per obtenir un bon café aromàtic y fort se usin las barrexas en iguals parts del MOCA y PUERTO-RICO, aixis com lo CARACOLILLO y MOCA, evitant sempre que bulli puig que deu ésser una pura infusió.

Gran surtit de THÈ del Nort de Xina y del Japó. Aquesta excelent beguda sols pot obtenirse en las clases d' las ORANGE (Carte Rouge) LIPTON, ORANY PECCO, MENLANGE. Especialitat en lo SOUCHONCH. Aquesta classe es el mes fort y deu emplearse en menos quantitat de la que generalment se usa; una lliure de THE SOUCHONCH equival á 4 lliures d' altres thès.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Agua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te rival en lo món, perquè á més de sos efectes maravillosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim. Aquest assombrós y sorprenent específic, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,

GERONA.

Grans rebaxes al engrós. També s' troba de venda en dit establiment la

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

EDICIÓ DE PROPAGANDA
DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del «CENTRE CATALÀ», de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impressió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s' hi pronunciaren y llegiren, y as bases definitivament aprobadas pera la Constitució regional catalana, se ven al preu de DOS PESETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argentaria, Gerona.

MEDICAMENTS ACREDITATS
RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfats GIMBERNAT

Lo mellor dels tónicos reconstituyens coneguts, desprta la gana, cura l' anèmia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en las convalecencias: Ampolla 10 rals.

Vi restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals

Vi de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimuland de las funcions digestives y despertador de tot organisme emborit: Preu 8 rals.

SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor Conde del Asalto, 14.—BARCELONA
Al detall en totes les farmacies.

Gran Sastreria «La Ampurdanesa»

DE

Joseph Puig y Fábregas

SASTRE DE LA REAL CASA

Plassa del Oli.—GERONA.

Ultimas novetats.—Géneros de moda per senyoras y caballers.

Preus modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.
Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓ

MANEL LLACH

Ferreria Vella, 5

GERONA

Mercaders (Neu) 12

Impressió de tota classe d' obras, folletos, circulars, sobres, paper comercial, tarjetas, esquelas mortuorias, facturas y demás objectes referents al ram d' Imprempta. Assortit de tots los documents y demás objectes pera la Guardia Civil.

Documents pera los Municipis y Jutjats municipals.

Encuadernació de tota classe de llibres per luxosos que sian.

Preus sumament baratos

500 fulls de paper comercial timbrat 5 ptes. | 4000 sobres comercials timbrats 5 ptes.

FERRERIA VELLA, 5—GERONA.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA
Companyia general de segurs sobre la vida establerta á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSEETS

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893 87.949.791'98 ptes
Actiu en idem. 15.337.928'87 »
Sinistres pagats fins á idem. 32.82.316'69 »
Reserves ó fondos de segur á idem. 4.178.675'62 »

Les principals classes de segur son:
Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Misto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' occorrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs participan en un 50 per 100 dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la próxima temporada; los preus sumament económicos.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS

Especialidad en trajes pera col-legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

FONTBERNAT---Callista

—(Ulls de poll)—

S' ARREGLAN LOS PEUS Á DOMICILI
PROGRÉS, 23---Perruqueria.

LA PREVISION

Primera Companyia Espanyola dedicada exclusivament á
SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA

Dormitori de Sant Francesch, 8, principal.—BARCELONA.

Agent á Gerona—BEATAS, 2

D. Narcís Boada y Guytó

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.
SALT

Molí Fariner

Sistema AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

PAU CASSÁ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetes la pesa.

Cromos, motlures, transparents y cuadros
Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca»

Redacció y Administració. Cort-Real núm. 7.—1.ª

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

	1	peseta	trimestre
Gerona.	1'25	id.	id.
Fora.	1'50	id.	id.
Estranger.			

Un numero sol, 10 céntims